

Diheterospora chlamydospora w Polsce

T. CHEĆIŃSKI, P. JĘDRAS

Oddział Dermatologiczny Szpitala Im. dra W. Biegańskiego,
Łódź, ul. Kniaziewiczza 1/5

T. Chećiński & P. Jędras, Department of Dermatology of the Dr. Biegański Hospital, Łódź, Kniaziewiczza 1/5, Poland.

Diheterospora chlamydospora in Poland

A description is given of the above named fungus, never before reported from Poland. It has been isolated from the soil in the city of Łódź, within University grounds near the academic homes accomodating negro students from Africa.

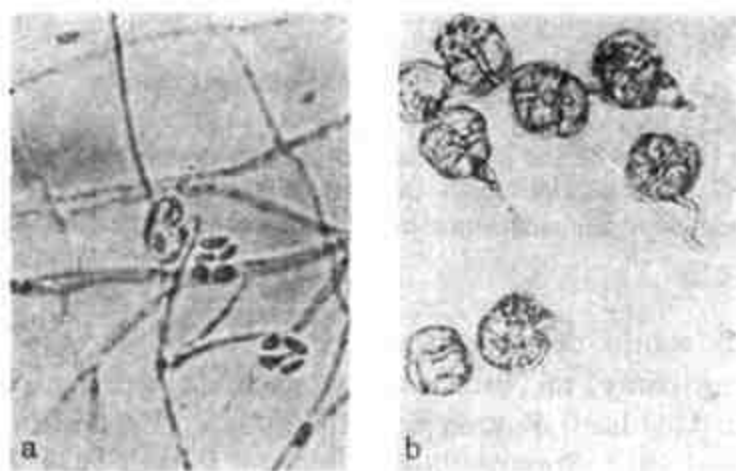
Przy poszukiwaniu dermatofitów geofilnych na terenie Łodzi i woj. łódzkiego natrafiliśmy na interesujący gatunek grzyba, *Diheterospora chlamydospora* (Goddard) Barron & Onions (syn.: *Verticillium chlamydosporium* Goddard 1913, *Stemphyliopsis ovorum* Petsch 1939, *Diheterospora heterospora* Kamyschko 1962).

Do izolowania grzybów keratynolitycznych i keratynofilnych z gleby stosowaliśmy metodę „pułapki włosowej” wskazaną przez Van Breuseghema (1952). Przebadano 220 prób ziemi. Z jednej z nich (nr 33) wyizolowano wyżej wymieniony gatunek grzyba. Próbkę pochodziła z trawnika w parku łódzkim w pobliżu domu akademickiego zamieszkanego przez studentów murzynów pochodzących z Afryki.

Po 10 dniach inkubacji grzyba w temperaturze pokojowej na pożywce Sabouraud wyrosła biała kolonia, puszysta i niepofalowana. Spodnia strona kultury miała zabarwienie złocistobrazowe. Po 16 dniach powierzchnia kolonii przybrała wygląd piłśni o zabarwieniu kremowym, a po 30 — przypominała puder. Na agarze owsianym grzyb rozwijał się podobnie, jednak spodnia strona kultury przybrała barwę zielonkawozłocistą. Na pożywce płynnej z glukozą grzyb tworzył obficie biały kożuch na jej powierzchni nie zakwaszając środowiska. Brak wzrostu w temperaturze 37°C w cieplarni.

Mikroskopowo stwierdzono wytwarzanie dwu rodzajów zarodników: fialospor (stadium *Verticillium*) oraz w stadium późniejszym (aleuriospo-

ralnym) — chlamydospor. W 4-5-dniowych kulturach znaleziono jedynie fialosporę skupioną w małych główkach na szczytach fialid. Fialosporę były jednokomórkowe o wymiarach $3-5 \mu \times 1,5-3 \mu$ miały kształt cylindryczny, owalny lub jajowaty oraz gładką powierzchnię. W miarę rozwoju grzyba pojawiały się wielokomorowe konidia powstające na konidioforach rozszerzających się ku nasadzie zarodnika. Początkowo jednokomorowe i kuliste, w miarę dojrzewania nabierały kształtów nieregularnych i dzieliły się na liczne, różnej wielkości komory. Dojrzałe chlamydosporę osiągały średnicę $25-30 \mu$. Przez pewien okres czasu fialosporę i chlamydosporę można było obserwować jednocześnie. W miarę starzenia się kultury w obrazie mikroskopowym spotykano jedynie chlamydosporę (ryc. 1).

Ryc. 1. *Diheterospora chlamydospora*. a — fialosporę (stadium *Verticillium*), b — chlamydosporę

Oznaczenie gatunku — zwłaszcza po porównaniu z oryginalnymi diagnozami (Barron, Onions 1965) — nie budziła wątpliwości. Grzyb został stwierdzony w Polsce po raz pierwszy.

Kilka lat temu Dominik i Majchrowicz (1965) wyizolowali z ziemi z Konakry (Gwinea) nowy dla nauki gatunek grzyba, który nazwali *Dictyoarthrinopsis kelleji*. Grzyb ten wytwarzał również wielokomorowe, olbrzymie aleuriosporę bardzo podobne do chlamydosporę typu *Diheterospora*. Nie dysponując kulturą tego gatunku trudno nam wypowiedzieć się na temat jego stosunku do grzyba wyizolowanego z gleby w Łodzi, który nie wykazał właściwości keratynolitycznych, a także nie rozwijał się w kulturach prowadzonych w wyższych temperaturach.

LITERATURA

- Barron G., Onions A., 1966, *Verticillium chlamydosporium* and its relationships to *Diheterospora*, *Stemphyliopsis*, and *Paecilomyces*, *Canad. J. Bot.* 44: 861-869.
- Dominik T., Majchrowicz L., 1965, Second contribution to the knowledge of keratinolytic and keratynophilic soil fungi in the region of Szczecin, *Ekologia Polska*, A, XIII, 21: 415-447.
- Vanbreuseghem R., 1952, Technique biologique pour l'isolement des dermatophytes du sol, *Ann. Soc. Belge. Med. trop.* 32: 173-178.